

APAGADA ELÈCTRICA SENSE PRECEDENTS

L'incident del 28A obre encara més el debat sobre el futur de les nuclears

Govern espanyol i ecologistes neguen que una major producció d'origen nuclear en el moment crític hagués evitat la caiguda

Terres de l'Ebre Ò.M.J.

Les Terres de l'Ebre tenen dos dels set reactors operatius del parc nuclear espanyol, els dos d'Ascó, i un tercer a tocar, el de Vandellòs II. El Govern de Pedro Sánchez va fer públic el 2019, després de pactar-ho amb les elèctriques, un calendari de tancament de les centrals nuclears. Ascó I hauria de tancar el 2030 i Ascó II, el 2032, mentre que Vandellòs ho faria l'any 2035. Els costos de producció de l'energia nuclear són més elevats que els de l'eòlica o la solar, amb la incidència que això té en la factura final dels abonats al mercat lliure, però poden donar més robustesa al sistema elèctric. A més a més, els seus defensors argumenten que no generen gasos contaminants —si que generen residus radioactius que no es poden eliminar— i que les empreses que operen les centrals han fet inversions importants, sobretot després de l'accident de Fukushima, que els permeten operar amb seguretat molt més enllà dels teòrics 40 anys de vida útil i del calendari de tancament previst.

L'objectiu espanyol és cobrir un 80 % de les necessitats de producció amb renovables el 2030, i si bé més de la mitat de l'energia que es consumix a Catalunya prové encara de les nuclears, el cas és que estes són incapaces de competir amb la solar i l'eòlica pel que fa als preus amb què s'oferta l'electricitat generada en la subhasta diària del mercat energètic (pool). Per això, cada vegada entra més energia renovable a la xarxa peninsular, però alguns experts consideren que es va massa de pressa. D'entrada, l'eòlica i la fotovoltaica són intermitents perquè només produeixen quan fa vent o sol. Quan és així, **"tindre en un moment determinat fins al 80 % o més de l'energia de la xarxa d'origen renovable és molt positiu en la lluita contra el canvi climàtic, però s'ha de fer bé, i falta capacitat d'emmagatzematge"**, ha manifestat el director de l'Institut de Recerca de l'Energia a Catalunya (IREC), Joan Ramon Morante, en declaracions reco-

IA MÉS...

Ascó I i II i Vandellòs II se van desconnectar automàticament de la xarxa amb l'apagada

Després que l'apagada desconnectés automàticament de la xarxa les tres centrals catalanes, els equips tècnics d'ANAV, l'empresa que els opera, treballaven dimarts per a sincronitzar les unitats d'Ascó I i Vandellòs II a la xarxa elèctrica. No només les tres centrals se van desconnectar automàticament de la xarxa arran de l'apagada general. També ho van fer els parcs eòlics i les centrals hidroelèctriques de les Terres de l'Ebre, perquè les xarxes on injectar l'energia no estaven disponibles.

Segons ANAV, la central d'Ascó II

se mantindrà en parada perquè ja es trobava en el procés previ per a desconnectar-se de la xarxa per tal d'iniciar la 29a recàrrega de combustible. L'aturada automàtica de les tres unitats se va produir d'acord amb el disseny de les centrals i amb un funcionament correcte de tots els sistemes de seguretat.

Tant la planta d'Ascó com la de Vandellòs II van declarar la prealerta en tots dos emplaçaments, com estipulen els seus respectius plans d'emergència interiors (PEI), per la pèrdua de subministrament elèctric exterior, passant a alimentar els

seus sistemes de seguretat en automàtic amb els generadors dièsel, d'acord amb el disseny i els procediments d'actuació, segons expliquen des d'ANAV.

La situació de prealerta va ser desactivada un cop els dos emplaçaments van recuperar de manera estable l'alimentació elèctrica des de l'exterior. Com està establert, les autoritats, i en particular el Consell de Seguretat Nuclear i Protecció Civil, van ser informades puntualment de l'evolució d'este succés a les plantes, que no va tindre cap impacte important.

pròxims anys a Catalunya i a Espanya". També ha apuntat que calen **"inversions importants"** a les xarxes de distribució, per a evitar el que va passar dilluns.

Tant el president espanyol, Pedro Sánchez, com altres veus defensores de les energies renovables, inclosos grups ecologistes, van negar que l'apagada es produís per un excés de renovables o que amb més producció d'energia nuclear en el moment crític, no s'hagués produït el zero energètic. **"Els que estan vinculant este incident a la falta de més nuclears o mentixen o demostren la seua ignorància"**, va tancar Sánchez.

CALEN INVERSIONS Ecologistes en Acció també nega que una gran quantitat d'energia renovable al sistema fos la causa de l'apagada. Ara bé, els proteccionistes reconeixen que les renovables presenten reptes addicionals en la gestió de la xarxa elèctrica, com ara la necessitat d'emmagatzematge o la necessitat d'establir tecnologies i mesures addicionals per a mantindre freqüència i tensió. **"Hi ha solucions suficients per a assolir una xarxa elèctrica 100 % renovable, però calen inversions molt importants"**, coincideixen en això els dos bàndols.

El grup ecologista va assenyalar que les nuclears havien sigut de les primeres a desconnectar-se del sistema exterior amb l'apagada, perquè "triguen força temps a poder incrementar o reduir la seua producció, cosa que les fa inútils per a evitar oscil·lacions brusques de la producció". "Assenyalar la continuïtat de les nuclears com a mesura per a afrontar esta crisi és fallaç, oportunista i interessat", conclou Ecologistes, que advoca per planificar un mix energètic equilibrat de tecnologies solar, eòlica, hidràulica i emmagatzematge, i no encomanar-se a la voluntat de grans empreses que en determinats territoris ho aposten tot a la solar o tot a l'eòlica, cosa que debilita la capacitat de resposta davant d'oscil·lacions del subministrament elèctric.

l·lides per Televisió de Catalunya. És a dir, calen bateries o sistemes per a modular la introducció d'energia procedent d'estes fonts al sistema.

El president de Foment del Treball, Josep Sánchez Llibre, creu que l'apa-

gada general posa **"punt final"** al debat sobre la necessitat de l'energia nuclear. **"El que va passar és una demostració palpable que el sistema energètic espanyol no pot prescindir de les energies nuclears"**, va afir-

mar en un esmorzar informatiu a Madrid. Ha recordat que prop del 60 % del subministrament energètic de Catalunya prové de les nuclears, i ara **"cal ampliar la capacitat industrial d'energia nuclear en els**